

Regeringskansliet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om förslag om mål för trygg energiförsörjning

Er beteckning: KN2026/01473

Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar att regeringen föreslår ett energipolitiskt mål för trygg energiförsörjning. Målet utgör komplement och förtydligande till de tidigare beslutade energipolitiska målen för leveranssäkerhet och planeringsmålet för elsystemet. Länsstyrelsen anser att regeringens förslag till mål för trygg energiförsörjning med tillhörande motivering stämmer väl överens med totalförsvarsinriktningen och samhällets breda behov av en trygg energiförsörjning. Vi anser dock att promemorians förslag skulle stärkas om motivering och konsekvensanalys, inklusive bland annat ansvarsfrågan, utvecklas.

Allmänna synpunkter

Det är bra att regeringen nämner både antagonistiska hot och klimatförändringarnas effekter som dimensionerande faktorer vid uppbyggnaden av det robusta och motståndskraftiga energisystemet. Det är också bra att Energimyndigheten föreslås få i uppdrag om att ta fram indikatorer för kontinuerlig uppföljning av arbetet med att bygga upp det robusta energisystemet. Länsstyrelsen saknar dock beskrivning av ytterligare myndigheters och aktörers ansvar i arbetet med att skapa den robusta energiförsörjningen. Exempelvis skulle Försvarmakten kunna verka för en robust energiförsörjning genom att planera för det militära försvaret även utifrån det civila försvarets behov. Att Försvarmakten bör ges i uppdrag att delta aktivt och tidigt i samhällplaneringsprocessen var något som vi även lyfte i vår redovisning av regeringsuppdraget om att ta fram en regional handlingsplan för elektrifiering (KN2023/03646, redovisat 2024-12-19). Det behöver också bli tydligare vilken roll och vilket ansvar elnätsbolag på olika nivåer har för samordning, samverkan och

dialog sinsemellan och med andra aktörer, såsom kommuner. Ett uppdrag om samordning från de statliga myndigheter som arbetar med frågorna på olika sätt behövs för att ansvarsfördelning, styrmedel och vägledning rörande trygg energiförsörjning ska bli tydlig för aktörer på lokal och regional nivå.

Länsstyrelsen anser att betydelsen av energiplanering på kommunal och regional nivå behöver lyftas fram som en central del för en trygg energiförsörjning. Robusthet skapas när planering sker tidigt och långsiktigt och när energifrågan hanteras i ett sammanhang med helhetssyn. Länsstyrelserna har flera ansvarsområden och uppdrag som är avgörande för ett robust och motståndskraftigt samhälle. Länsstyrelsen har bland annat en central roll som beredskapsmyndighet med det yttersta ansvaret för det civila försvaret i länet. Länsstyrelsen företräder också staten i den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen med ansvar inom bland annat rådgivning och tillsyn. För att fullt ut kunna arbeta med ett robust samhälle, där energiförsörjning är en viktig del, bör länsstyrelserna även få en tydligt utpekad roll i den kommunala och regionala energiplaneringen.

För att möjliggöra ett robust energisystem bör energiproduktionen vara diversifierad så att energiförsörjningen inte är beroende av enskilda kraftslag eller storskaliga lösningar. Det är viktigt att regeringen arbetar för att skapa förutsättningar så att olika kraftslag och fossilfria drivmedel ska kunna utvecklas inom landet. Då de flesta delarna av energisystemet är beroende av el behöver även möjligheten till snabbstart av elproduktion i form av till exempel gasturbiner eller batterilager utgöra delar av det robusta elsystemet.

Det handlar om att skapa gynnsamma marknadsförutsättningar för energimarknadens aktörer, men också om att trycka på behovet av fysisk planering där kommunerna har en särskilt viktig roll i energiplaneringen. Länsstyrelsen vill också särskilt lyfta fram betydelsen av att planeringen av det robusta energisystemet inte kan göras i ett separat spår, utan måste göras tillsammans med övrig samhällsplanering på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Även energieffektivisering bör nämnas som ett viktigt verktyg för att uppnå robusthet i vårt energisystem. Det handlar om att hushålla med el- och effekt men också om att vara flexibla i hur vi använder vår energi i Sverige. Det första steget mot en trygg energiförsörjning

är att samhället försäkrat sig om att energi används effektivt och på ett klokt sätt även i tider då varken kris eller krig råder.

I promemorian nämns att nya regelverk kan behöva tas fram och att vissa regelverk och arbetssätt kan komma att behöva ses över, samt att uppfyllande av andra samhälls- och miljömål kan komma att påverkas. Länsstyrelsen efterfrågar en större tydlighet i promemorians konsekvensanalys över vilken typ av regler och "tillståndsgivning och andra begränsningar" som avses samt på vilket sätt samhälls- och miljömålen kan komma att påverkas.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av länsöverdirektören Jörgen Peters med energi- och klimatstrategen Markus Klingberg som föredragande. I den slutliga handläggningen medverkade även avdelningschefen Monique Wannding.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.